

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE

nr 4/1990-91 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till ordinarie årsstat för landskapet Åland under år 1991.

Landstinget har den 21 november 1990 inbegärt finansutskottets yttrande över framställningen.

Utskottet har i ärendet hört lantrådet Sune Eriksson, landskapsstyrelseledamöterna Göran Bengtz, Holger Eriksson, Karl-Göran Eriksson, Ragnar Erlandsson och Magnus Lundberg, utbildningschefen Sten-Erik Abrahamsson, finanschefen Dan E. Eriksson, avdelningschefen Olof Erland, överinspektören Göran Frantzén, skolinspektören Gösta Helander, t.f. kanslichefen Peter Lindbäck och datakonsulten Göte Grönlund.

Utskottet har till sitt förfogande haft de olika förvaltningsenheternas budgetäskanden som utgör grund vid utarbetandet av landskapsstyrelsens framställning.

Finansutskottets förslag innebär en sammanlagd minskning om 450.000 mark. I detaljmotiveringen redogörs närmare för utskottets ställningstaganden.

I anslutning till framställningen har utskottet behandlat följande finansmotioner:

Ltl Karin Anderssons m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 under 28 Ht. införs ett nytt anslag om 100.000 mark för helikopterlandningsplats vid Ålands centralsjukhus. (Mot.nr 31/1990-91).

Ltl Barbro Sundbacks m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 anslaget under moment 26.27.50 p.19 För främjande av filmkonst höjs med 100.000 mark. (Mot.nr 32/1990-91).

Ltl Barbro Sundbacks m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 under kapitlet 26.36. upptas ett nytt anslag om 270.000 mark för förverkligande av en förhistorisk boplats. (Mot.nr 33/1990-91).

Ltm Lasse Wiklöfs m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 anslaget

under moment 27.21.13 höjs med 1.300.000 mark för nytt tak för Gutterorp fiskodlingsanstalt. (Mot.nr 34/1990-91).

Ltm Lasse Wiklöfs m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 anslaget under moment 27.30.88 höjs med 1.500.000 mark för inköp av Höckböleholmen i Geta för naturvårdsändamål. (Mot.nr 35/1990-91).

Ltm Lasse Wiklöfs m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 under 27 Ht införs ett nytt anslag om 150.000 mark som bidrag till fackliga takorganisationer och förhandlingsorgan. (Mot.nr 36/1990-91).

Ltl Gunnevi Nordmans m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 anslaget under moment 26.34.01 höjs med 50.000 mark för arkeologiska utgrävningar vid Bomarsunds gård. (Mot.nr 37/1990-91).

Ltl Christina Hedman-Jaakkolas m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 anslaget under moment 27.04.25 Miljöundersökningar höjs med 50.000 mark. (Mot.nr 38/1990-91).

Ltl Christina Hedman-Jaakkolas m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 anslaget under moment 27.04.46 Transportstöd för problemavfall höjs med 20.000 mark. (Mot.nr 39/1990-91).

Ltl Christina Hedman-Jaakkolas m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 anslaget under moment 27.04.62 Främjande av avfallshanteringen höjs med 60.000 mark. (Mot.nr 40/1990-91).

Ltl Christina Hedman-Jaakkolas m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 anslaget under moment 27.15.42 Understöd för att befrämja ett miljöanpassat skogsbruk genom självverksamhet på skärgårdsholmar höjs med 400.000 mark. (Mot.nr 41/1990-91).

Ltl Christina Hedman-Jaakkolas m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 anslaget under moment 27.22.22. Sjörestaurering höjs med 60.000 mark. (Mot.nr 42/1990-91).

Ltl Christina Hedman-Jaakkolas m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 anslaget under moment 27.22.41 Understöd för gårdsbrukets vattenvårdsåtgärder höjs med 100.000 mark. (Mot.nr 43/1990-91).

Ltm Pekka Tuominens m.fl. finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 under ett nytt moment 27.30.31 Landskapsunderstöd för upprättande av friluftsleder och för anskaffning av rekreatiomsområden upptas ett anslag om 100.000 mark. (Mot.nr 44/1990-91).

Ltm Pekka Tuominens finansmotion om att i ordinarie årsstaten för 1991 under ett nytt moment 23.22.74 Tilläggsutrymmen för centralförvaltningen upptas ett anslag om 500.000 mark. (Mot.nr 45/1990-91).

Allmän motivering

Datautvecklingen

I samband med behandlingen av årsstaten för år 1989 (Fu bet.nr 5/1988-89) konstaterade finansutskottet att kostnaderna för anskaffning av ADB-system, medel för utbildning i anslutning till anskaffningen samt medel för utvecklande av programvaran uppgick till ca 3,2 miljoner mark. Vidare konstaterades att anslagen för datautveckling tenderat att stiga genom åren, utan att egentliga inbesparingar kunnat skönjas. Utskottet förutsatte dock att datautvecklingen på sikt skulle leda till ett minskat personalbehov.

I föreliggande framställning upptas anslag om sammanlagt ca 6,7 miljoner mark för anskaffning av ADB-utrustning samt för drifts- och personalkostnader. Av denna summa avser 1,6 miljoner mark inköp av en centraldator. Enligt utskottet är det med tanke på de kraftigt ökade ADB-kostnaderna angeläget att landskapsstyrelsen noggrant följer medelsanvändningen på detta område samt strävar efter att uppnå största möjliga samordning. Utskottet önskar också betona vikten av att ett offertförfarande tillämpas vid anskaffningar.

Enligt utskottet är det med tanke på datoriseringens allt ökade betydelse i dagens samhälle förståeligt och ändamålsenligt att skolorna bygger ut sin ADB-utbildning. Utskottet anser rent allmänt att ADB-satsningar är önskvärda och nödvändiga under förutsättning att de leder till en ökad effektivitet, förbättrad service gentemot allmänheten samt på sikt ett minskat personalbehov.

Revisionsverksamheten

Enligt föreliggande framställning avser landskapsstyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp för att utreda och föreslå hur den framtida revisionsverksamheten skall utformas.

Utskottet har erfarit att diskussioner redan nu förs inom landskapsstyrelsen att bilda en från landskapsstyrelsen fristående revisionsenhet med uppgift att bistå såväl landskapsstyrelsen som landstinget med utredningar. Dessutom skulle den fristående revisionsenheten självständigt och på eget initiativ kunna granska förvaltningen. Revisionsenheten skulle bestå av minst 2 personer och det nya systemet skulle innebära att behovet av särskilda räkenskapsgranskare och inventeringsmän ävensom behovet av att anlita utomstående konsulter skulle bortfalla.

Utskottet vill inte föregripa arbetsgruppens arbete, men förutsätter att den framtida revisionsverksamheten inom landstinget och landskapsförvaltningen utformas så att landskapsrevisorernas och landstingets olika organs behov tillgodoses.

Finansutskottet har kunnat konstatera att man även i riket diskuterar och planerar förändringar av revisionsverksamheten. I syfte att effektivisera och stärka statens revisionsverks ställning planeras att överföra statens revisionsverk från och med årsskiftet 1991-92 från regeringen, närmare bestämt finansministeriet till riksdagen. Den planerade förändringen har även motiverats med att det inte kan anses riktigt att ett övervakande och kontrollerande organ fungerar under det organ vars verksamhet det skall granska.

Lagberedningen

Arbetet vid lagberedningen kommer i framtiden med anledning av den kommande nya självstyrelselagen och den pågående integrationsprocessen att innebära att allt större krav ställs på lagstiftningsarbetet. Finansutskottet önskar därför uppmana landskapsstyrelsen att överväga en eventuell kapacitetsförstärkning vid lagberedningen.

Organisationsutvecklingen

Finansutskottet omfattar den av landskapsstyrelsen föreslagna motiveringen.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

Ålands centralsjukhus

Utskottet har beslutat att litet närmare beröra den framtida utvecklingen av kostnader och verksamhet inom hälso- och sjukvården bl.a. mot bakgrund av att Ålands centralsjukhus står inför en radikal om- och tillbyggnad av operationsenheten som kommer att innebära hemtagning av specialiteter.

K o s t n a d s u t v e c k l i n g e n

Landstinget beslöt i samband med behandlingen av långtidsplanen för åren 1989-93 i september 1989 att godkänna den planerade tillbyggnaden av operationsenheten som då beräknades kosta 12 miljoner mark. Finansutskottet konstaterar att tillbyggnaden av operationsenheten idag beräknas uppgå till en kostnad av 33 miljoner mark, vilket innebär en ökning med ca 175 procent jämfört med de ursprungliga planerna. Visserligen är långtidsplanen till sin karaktär endast av riktgivande natur, men kostnadsökningen är ändå anmärkningsvärd.

Kostnaderna för hälso- och sjukvården har under en följd av år ökat kraftigare än landskapets och kommunernas utgifter i övrigt. Speciellt för kommunerna kommer läget att bli svårhanterligt i och med 1991 års budget som för Ålands centralsjukhus del innebär en ökning av kommunandelarna med mellan 20 och 30 procent. De flesta kommuner har ingen beredskap att möta en sådan expansion. Ökningstakten förväntas dessutom accelerera inför 1992 års landskapsbudget.

De sammanlagda kostnadsandelarna för de tre vårdinstitutionerna inom landskapet beräknas år 1991 uppgå till ca 82 miljoner mark netto, varav Ålands centralsjukhus står för dryga 38 miljoner mark. För flera kommuner innebär hälso- och sjukvårdsbudgeterna mellan 4-5 penni av skattörespriset.

M å l s ä t t n i n g

Hälso- och sjukvården är samhällets kanske viktigaste serviceform, som det måste finnas beredskap att finansiera. Såväl riks- som landskapslagar vilka styr och reglerar servicens nivå måste iakttas.

Den vid sjukhuset verksamma personalens arbetsförhållanden bör ständigt förbättras. Om personalen känner sig motiverad i sitt arbete skapas förutsättningar för en hög vårdkvalitet och god patientservice.

Samtidigt måste den interna organisationen inom Ålands centralsjukhus kontinuerligt utvecklas med högre effektivitet som mål. Fortsatta rationaliseringsåtgärder är således av nöden.

Som motvikt mot kostnadsutvecklingen bör en viss kostnadstäckning eftersträvas inom de olika verksamheterna.

T ä n k b a r a å t g ä r d e r

De olika arbetsuppgifterna bör delegeras i större utsträckning än hittills i syfte att minska patientköerna och förkorta väntetiderna.

Såväl personalens egna förslag till rationaliseringar som rationaliseringsförslag utifrån bör tas på allvar och leda till förbättringar i sjukhusets organisation och dagliga arbete.

Med tanke på planerna på övertagande av nya specialiteter förutsätter finansutskottet att specialiseringsnivån inför 1990-talet snarast preciseras. I fall av tillfällig överkapacitet inom någon specialitet bör övervägas huruvida tjänster kan säljas utanför landskapet enligt principen om full kostnadstäckning.

Utskottet anser att införandet av nya tjänster i kommande budgeter nog bör prövas så att totalantalet anställda inte ökar.

Investeringar i ADB och annan teknik bör ske fortlöpande under förutsättning att vården effektivteras och personalens arbete underlättas.

Enligt utskottet är det viktigt att sjukhuset vid kommande investeringar och satsningar tar hänsyn till den organisatoriska förändringen som planeras inom landskapets hela vårdsektor (VÅSK). (Ls medd.nr 1/1990-91).

Viceordföranden Sundblom och ledamoten Olofsson har anmält avvikande åsikt beträffande skrivningen under Ålands centralsjukhus eftersom de inte omfattar utskottets förslag till alla delar.

Ålands turisthotell - hotell Arkipelag

Utskottet har efter omröstning (3-2) beslutat omfatta den av landskapsstyrelsen föreslagna motiveringen.

Utskottets minoritet (viceordföranden Sundblom och ledamoten Tuominen) anser att det inte i det här skedet är motiverat att överföra fastigheten till ett särskilt bolag utan landskapsstyrelsen bör som hittills teckna hyresavtal med driftsbolaget.

Miljökonsekvensbedömningar

Utskottet har beslutat att inte uttala sig om miljökonsekvensbedömningar, eftersom frågan inte berörs i det föreliggande förslaget till ordinarie årsstat för år 1991.

Utskottets minoritet (ordföranden Sven-Olof Lindfors och ledamoten Tuominen) har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

Detaljmotivering

INKOMSTER

14 Avd. 01. AVRÄKNINGS- OCH FINANSIERINGSINKOMSTER

14.01.03 Förskott på statsanslag för skattefinansiell utjämning (- 450.000)

Den av utskottet på utgiftssidan föreslagna ändringen har på inkomstsidan under detta moment justerats med beaktande härav.

UTGIFTER

22 Ht. 01.LANTRÅDET OCH LANDSKAPSSTYRELSENS LEDAMÖTER

22.01.20 Resor (F)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

02.LAGBEREDNINGEN

22.02.01 Avlöningar (F)

Enligt utskottet kan för särskilda utredningsuppdrag utomstående möjligast neutrala sakkunniga anlitas.

05. LANDSKAPSSTYRELSENS ÖVRIGA UTGIFTER

22.05.25 Utredningar i samband med den internationella integrationsutvecklingen

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

22.05.28 Dispositionsmedel

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

23 Ht. 01. CENTRALFÖRVALTNING

23.01.01 Avlöningar (F)

Finansutskottet omfattar inrättandet av en tjänst som elinspektör i löneklass A 23.

10. UTBILDNINGS- OCH INFORMATIONSVERKSAMHET

23.10.50 Understöd för facklig information (F) (Momentet nytt)

Ltm Lasse Wiklöfs m.fl. finansomotion nr 36/1990-91

Finansutskottet föreslår med hänvisning till utskottets beslut i ordinarie årsstaten för år 1990 att motionen förkastas.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

21. FRÄMJANDE AV BOSTADSPRODUKTION

23.21.51 Landskapsstöd till organisationer inom bostadsbranschen

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

23.21.61 Understöd för bostadsreparationer(R)

Finansutskottet föreslår att anslaget på samma sätt som i riket även får användas till betalning av understöd för byggande av hissar i flervåningshus.

23.21.83 Bostadslån (R)

Finansutskottet har efter omröstning (3-2) beslutat omfatta framställningen.

Utskottets minoritet (ordföranden Sven-Olof Lindfors och ledamoten Tuominen) anser att landskapsstyrelsen borde beakta att det även på Åland finns önskemål om att med bostadslånemedel stöda s.k. bostadsrättsbyggande på enahanda grunder som i riket.

22. SJÄLVSTYRELSEGÅRDEN OCH LANDSKAPSMUSEET

23.22.74 Tilläggsutrymmen för centralförvaltningen (Momentet hytt)

Ltm Pekka Tuominens finansmotion nr 45/1990-91

I motionen föreslås att ett anslag om 500.000 mark skulle upptas för projektering av tilläggsutrymmen för centralförvaltningen. Utskottet anser att beslut i ärendet inte bör fattas innan landskapsstyrelsen grundligt berett frågan.

Med hänvisning till det anförda föreslås att motionen förkastas.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

23.22.75 Ombyggnader och grundförbättringar (R)

Finansutskottet förutsätter att anskaffningen av de utvändigt maskinellt drivna fönstermarkiserna sker på basen av ett tillräckligt antal anbud samt att husets arkitekt, professor Helmer Stenroos kontaktas beträffande de utseendemässiga aspekterna.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

25. BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET

23.25.74 Brandövningsstation (R)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

24 Ht. 02. SÄRSKILDA UNDERSTÖD OCH LÅN

24.02.61 Stöd för elkraftsförsörjningen i skärgården (R)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

03. ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE UTGIFTER

24.03.70 Anskaffning av inventarier (R)

Under momentet upptas ett anslag om 2.300.000 mark för inköp av en centraldator, persondatorer och övriga inventarier för centralförvaltningens behov. Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ordföranden Sven-Olof Lindfors har anmält avvikande åsikt eftersom han anser att anskaffningen genom offertförfrågningar och prisförhandlingar bör kunna ske inom ramen för 2.000.000 mark.

25 Ht. 01. CENTRALFÖRVALTNING

25.01.22 Planering av vårdsamordning

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

04. ÖVRIGA SOCIALA UPPGIFTER

25.04.08 Jämställdhetsdelegationen

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

06. AV KOMMUNERNA ANORDNADE SOCIALA TJÄNSTER

25.06.30 Landskapsandel till kommunerna för driftskostnader för sociala tjänster (F)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

10. ÅLANDS CENTRALSJUKHUS

25.10.28 Till sjukhusstyrelsens disposition

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

25.10.79 Anläggande av helikopterlandningsfält (Momentet nytt)

Ltl Karin Anderssons m.fl. finansomotion nr 31/1990-91

I motionen föreslås att ett anslag om 100.000 mark skulle upptas för byggande av en helikopterlandningsplats vid Ålands centralsjukhus.

Utskottet har erfarit att luftfartsstyrelsen inte godkänner anläggandet av en helikopterlandningsbana vid sjukhuset på grund av de höga husen och de omgivande höga träderna. Det har inte heller bedömts vara möjligt att bygga landningsbanan på sjukhusets tak på grund av de vibrationer som skulle uppstå, i synnerhet förorsakade av den tunga helikoptern.

Med hänvisning till det anförda föreslås att motionen förkastas.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

13. MENTALVÅRDEN

25.13.34 Landskapsandel till kommunerna för mentalvårdens driftskostnader (F)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

14. FOLKHÄLSOARBETET

25.14.34 Landskapsandel till kommunerna för folkhälsoarbetets driftskostnader (F)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

26 Ht. 04. ÅLANDS SJÖFARTSLÄROVERK

26.04.71 Förnyande av navigationssimulator (R)

Under momentet föreslås ett anslag om 4.000.000 mark för en uppgradering av den nuvarande simulatören.

Finansutskottet förutsätter att de av sjöfartsläroverket planerade investeringarna i fortsättningen följer den i ordinarie årsstaten för år 1991 ingående investeringsplanen för åren 1991-1993 (bilaga IX).

Utskottet önskar dessutom i sammanhanget hänvisa till långtidsplanen för åren 1989-1993 enligt vilken det visuella systemet bör budgeteras och anskaffas efter att uppgraderingen av navigationssimulatorens är genomförd, så att systemet blir komplett senast år 1995.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

05. ÅLANDS TEKNISKA LÄROVERK

26.05.74 Laboratorietillbyggnad (R)

Under momentet föreslås ett projekteringsanslag om 100.000 mark. Finansutskottet förutsätter att landskapsstyrelsen återkommer med ett konkret förslag angående behovet av tilläggsutrymmen för tekniska läroverket inklusive teknologicentret.

06. ÅLANDS SJÖMANSSKOLA

26.06.22 Arbetsverksamhet (F)

Finansutskottet uppmanar landskapsstyrelsen att överväga om inte arbetsverksamheten till en skälig del kan finansieras genom införandet av avgifter.

08. ÅLANDS LANTMANNASKOLA

26.08.70 Anskaffning av maskiner och inventarier (R)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

26.08.74 Grundrenovering av lärarbostad

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

26.08.75 Projektering av maskinhall (R)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

09. ÅLANDS HUSMODERSSKOLA

- 26.09. Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

23. GRUNDSKOLVÄSENDET

- 26.23.30 Landskapsandel för grundskolornas driftsutgifter (F)

Finansutskottets majoritet har efter omröstning (3-2) omfattat det föreslagna anslaget liksom motiveringarna för detta. Minoriteten (ledamoten Olofsson och ersättaren Björling) anser att sista stycket i detaljmotiveringen borde utgå.

26. UNGDOMS- OCH IDROTTSVERKSAMHET

- 26.26.50 Understödjande av ungdomsarbetet (F)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

27. ALLMÄNNA KULTURELLA UPPGIFTER

- 26.27.50 Främjande av vetenskap, litteratur och konst samt understöd åt kulturella organisationer (R)

19. För främjande av filmkonst och andra hithörande ändamål (R)

Ltl Barbro Sundbacks m.fl. finansmotion nr 32/1990-91

Finansutskottet föreslår att motionen förkastas.

Ersättaren Inger Mattsson har anmält avvikande åsikt eftersom hon anser att motionen borde ha godkänts.

30. Till landskapsstyrelsens disposition (R)

Under momentet föreslås ett anslag om 530.000 mark, vilket bl.a. kan beviljas som bidrag för utveckling av emigrantforskningen. Finansutskottet ber landskapsstyrelsen överväga att inplacera emigrantforskningen under kapitlet Ålands högskola.

33. KASTELHOLMS FORNMINNESOMRÅDE

26.33.88 Inköp av vattenområde (R)

Finansutskottet har efter omröstning (3-2) beslutat omfatta framställningen. Enligt majoriteten är priset högt, men kan med hänsyn till läget ändå anses befogat.

Utskottets minoritet (ordföranden Sven-Olof Lindfors och ledamoten Tuominen) anser att priset klart överstiger gängse värdet på dylika vattenområden, varför landskapsstyrelsen uppmanas att uppta nya förhandlingar med vattenägaren.

34. BOMARSUNDS FORNMINNESOMRÅDE

26.34.01 Avlöningar (F)

Ltl Gunnevi Nordmans m.fl. finansmotion nr 37/1990-91

Finansutskottet har efter omröstning (3-2) beslutat föreslå att motionen förkastas.

Viceordföranden Sundblom har anmält avvikande åsikt och anser att motionen borde ha godkänts, då avsikten såsom framgår av den allmänna motiveringen varit att inleda de första arkeologiska utgrävningarna vid Bomarsunds gård under året.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

36. ARKEOLOGISK VERKSAMHET

26.36.24 Rekonstruktion av järnåldershus (Momentet nytt)

Ltl Barbro Sundbäcks m.fl. finansmotion nr 33/1990-91

Finansutskottet har efter omröstning (3-2) beslutat föreslå att motionen förkastas.

Minoriteten (ordföranden Sven-Olof Lindfors och ledamoten Tuominen) har anmält avvikande åsikt eftersom de anser att motionen

borde ha godkänts delvis, till ett belopp om 90.000 mark, då landstinget redan år 1983 godkänt en motion i ärendet (Fu bet.nr 12/1982-83).

27 Ht. 02. NÄRINGSLIVETS FRÄMJANDE

27.02.45 Understöd för sänkande av konkurrensbetingelserna för lastfartyg i utlandstrafik (F)

Finansutskottet vill som rättelse anföra att det i ovannämnda rubrik

borde stå främjande i stället för sänkande.

27.02.88 Aktieteckning i bolag (R)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

04. AVFALLSHANTERINGEN

27.04.25 Miljöundersökningar

Ltl Christina Hedman-Jaakkolas m.fl. finansmotion nr 38/1990-91

Finansutskottet föreslår att motionen förkastas.

27.04.46 Transportstöd för problemavfall

Ltl Christina Hedman-Jaakkolas m.fl. finansmotion nr 39/1990-91

Finansutskottet föreslår att motionen förkastas.

Ersättaren Inger Mattsson har anmält avvikande åsikt eftersom hon anser att motionen borde ha godkänts.

27.04.61 Stödjande av avfallshantering i skärgården

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Utskottets minoritet (ledamoten Olofsson och ersättaren Björling) anser att anslaget borde fördelas så att bidraget till Föreningen Folkhälsan minskas till 5.000 mark medan bidraget till kommunerna för kostnader att omhänderta avfall vid gästhamnar i skärgården och glesbygder borde höjas till 70.000 mark.

27.04.62 Främjande av avfallshanteringen

Ltl Christina Hedman-Jaakkolas m.fl. finansmotion nr 40/1990-91

Finansutskottet föreslår att motionen förkastas.

10. FRÄMJANDE AV LANTBRUKET

27.10.52 Fraktstöd för kalk

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

11. ANNAT UNDERSTÖDJANDE AV LANTBRUKET

27.11.47 Understöd för främjande av näringsverksamhet i liten skala på landsbygden (R)

Finansutskottet har efter omröstning (3-2) beslutat att medel ur anslaget även kan beviljas för främjande av binäringen inom landskapet Åland.

Utskottets minoritet (ordföranden Sven-Olof Lindfors och viceordföranden Sundblom) omfattar framställningen.

13. SKOLLÄGENHETEN JOMALA GÅRD

27.13. Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

15. FRÄMJANDE AV SKOGSBRUKET

27.15.42 Understöd för att befrämja ett miljöanpassat skogsbruk genom självverksamhet på skärgårdsholmar

Ltn Christina Hedman-Jaakkolas m.fl. finansomotion nr 41/1990-91

Finansutskottet föreslår att motionen förkastas.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

20. FRÄMJANDE AV FISKERINÄRINGEN

27.20.44 Stabilisering av inkomsten av fiske och främjande av fiskfångsternas användning (F)

Finansutskottet föreslår att av anslaget får högst 150.000 mark användas för stödjande av fjällfiske enligt av landskapsstyrelsen fastställda grunder.

21. GUTTORP FISKODLINGSANSTALT

27.21.13 Byggnaders underhåll

Ltn Lasse Wiklöfs m.fl. finansomotion nr 34/1990-91

Finansutskottet föreslår att motionen förkastas.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

22. VATTENFÖRSÖRJNING OCH VATTENVÅRD

27.22.22 Sjörestaurering (R)

Ltl Christina Hedman-Jaakkolas m.fl. finansmotion nr 42/1990-91

Finansutskottet föreslår att motionen förkastas.

27.22.41 Understöd för gårdsbrukets vattenvårdsåtgärder

Ltl Christina Hedman-Jaakkolas m.fl. finansmotion nr 43/1990-91

Finansutskottet föreslår att motionen förkastas.

25. TURISMEN

27.25.85 Amorteringslån för byggande av golfbana (R)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

30. MILJÖVÅRDEN

27.30.31 Landskapsunderstöd för upprättande av friluftsleder och för anskaffning av rekreationsområden (Momentet nytt).

Ltm Pekka Tuominens m.fl. finansmotion nr 44/1990-91

Finansutskottet föreslår att motionen förkastas.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

27.30.41 Premier för dödande av rovdjur (F)

Finansutskottet uppmanar landskapsstyrelsen att överväga en ändring av lagen så att rovdjurspremier utgår även för dödande av mårhund.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

27.30.88 Inköp av jordområden för naturvårdsändamål (R)

Finansutskottet har efter omröstning (3-2) beslutat föreslå att anslaget får användas för kompletteringsköp för att förstärka befintliga naturskyddsområden.

Utskottets minoritet (viceordföranden Sundblom och ledamoten Tuominen) omfattar framställningen.

Ltm Lasse Wiklöfs m.fl. finansmotion nr 35/1990-91

Finansutskottet föreslår att motionen förkastas.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

28 Ht. 02. VÄGAR

28.02.77 Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten på fasta Åland (R)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

28.02.78 Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten i skärgården (R)

Finansutskottet har inte funnit skäl att ändra det av landskapsstyrelsen framlagda förslaget.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

10. ARBETSMASKINER OCH ARBETSFORDON

28.10.70 Anskaffning av maskiner (R) (- 450.000)

Utskottet har erfarit att 450.000 mark av de under anslaget upptagna medlen avser inköp av en traktorgrävare. Utskottet har efter omröstning (3-2) beslutat att inte omfatta upptagande av medel för en traktorgrävare. Utskottet anser att privata entreprenörer bör anlitas i stället.

Utskottets minoritet (viceordföranden Sundblom och ledamoten Tuominen) omfattar det under momentet föreslagna anslaget.

18. UTVECKLANDE AV KOLLEKTIVTRAFIKEN

28.18.21 Understöd för utvecklande av kollektivtrafiken (R)

Finansutskottet anser att landskapsstyrelsen bör eftersträva ett sådant system att trafikidkare erhåller ett kilometerbaserat understöd.

Ledamoten Tuominen har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

Med hänvisning till det anförda får utskottet värdsamt föreslå

att Landstinget godkänner landskapsstyrelsens förslag till ordinarie årsstat för landskapet Åland under år 1991 med följande ändringar och bemyndigar landskapsstyrelsen att uppta för årsstatens genomförande erforderliga lån.

Landskapsstyrelsens förslag	Finansutskottets förslag
-----------------------------	--------------------------

INKOMSTER

Avdelning 14.

14. FINANSIERINGSINKOMSTER	694.725.700	694.275.700
01. AVRÄKNINGS- OCH FINANSIERINGSINKOMSTER	694.725.700	694.275.700
03. Förskott på statsanslag för skattefinansiell utjämning	694.650.700	694.200.700
Inkomsternas totalbelopp	819.710.900	819.260.900

UTGIFTER

Huvudtitel 28.

28. TRAFIKAVDELNINGENS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE	127.612.800	127.162.800
10. ARBETSMASKINER OCH ARBETSFORDON	3.460.000	3.010.000
70. Anskaffning av maskiner (R)	1.820.000	1.370.000
Utgifternas totalbelopp	819.710.900	819.260.900

Mariehamn den 12 december 1990

Örskrift över sammanträdet i finansutskottet den 11 februari 1963

På finansutskottets vägnar:

ordförande Sven-Olof Lindfors

viceordförande Sundblom

ledamöterna Lindbom, Olofsson och Tuominen

ordförande

sekreterare Carina Strand

ordförande Carina Strand

Carina Strand

sekreterare

varnare Mattsson

varnare Björling

gäst

Ordföranden Sven-Olof Lindfors öppnar sammanträdet och konstaterar att närvarandelistan är tillräckligt fullständig för att kunna behandla ärendet. Han konstaterar också att det inte finns några förslag på dagordningen.

Ordföranden Sven-Olof Lindfors förklarar sammanträdet för öppett.

Sammanträdet öppnas

Sammanträdet öppnas

Ordföranden Sven-Olof Lindfors förklarar sammanträdet för öppett.

Ordföranden Sven-Olof Lindfors förklarar sammanträdet för öppett.

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Sven-Olof Lindfors, viceordföranden Sundblom, ledamöterna Lindbom, Olofsson och Tuominen samt ersättarna Mattsson (delvis) och Björling (delvis).

Sammanträdet avslutas

RESERVATION

Då finansutskottet inte gått med på ett uttalande om en framtida miljökonsekvensanalys får vi härmed anföra följande:

Miljökonsekvensbedömningar

I det av landstinget antagna miljöpolitiska handlingsprogrammet sägs bl.a. att "vid större projekt som kan förväntas avsevärt påverka miljön, bör olika alternativa lösningar utredas. Miljökonsekvenserna invägs i de ekonomiska kalkylerna i ett längre tidsperspektiv sålunda att de för miljön mest ändamålsenliga alternativen prioriteras". Vidare sägs att "I landskaps- och kommunalförvaltningen görs en bedömning av miljökonsekvenserna vid beslut som kan antas påverka miljön". Utskottet konstaterar således att man genom antagandet av det miljöpolitiska programmet gått in för krav på miljökonsekvensbeskrivning, vilket betyder att innan ett beslut fattas skall beslutets eller åtgärdens konsekvenser för miljön beskrivas. Dessutom skall en redovisning av realistiska alternativ ges.

Genom denna principiellt viktiga markering har Åland kommit att framstå som det område i Norden som tydligast tagit ställning för miljökonsekvensanalys.

Utskottet konstaterar att miljökonsekvensbedömningar förekommit i USA sedan början av 1970-talet samt i vissa västeuropeiska länder under hela 1980-talet.

Finansutskottet anser det vara befogat att inför kommande naturresursbelastande infrastrukturella projekt vid sidan av de ekonomiska bedömningarna även införa krav på miljökonsekvensbeskrivning av det tilltänkta projektet.

Enligt finansutskottet bör landskapsstyrelsen därför överväga lagstiftningsåtgärder angående framtida miljökonsekvensbedömningar.

Mariehamn den 17 december 1990

Sven-Olof Lindfors

Pekka Tuominen

R E S E R V A T I O N

Allmänt

Den ekonomisk-politiska utgångspunkten för budgetpropositionen för 1991 är att en stram finanspolitik måste bedrivas för att en balanserad ekonomisk utveckling skall fås till stånd. Genom en återhållsam utgiftspolitik inom den offentliga sektorn kan dessutom möjligheterna till tillgång på arbetskraft och andra resurser inom den öppna sektorn förbättras. Målet för statshushållningens finansieringsöverskott står på en hög nivå för att hela det nationalekonomiska sparandet skall räcka till för finansiering av investeringarna. Inflationen och underskottet i bytesbalansen är fortfarande de största problemen när det gäller obalans.

För att åstadkomma denna finanspolitik har statsförslaget uppgjorts så att utgifterna ökar reellt med 4 procent jämfört med budgeten för år 1990. I landskapets budgetförslag ökar utgifterna totalt med ca 21 procent medan investeringsutgifterna ökar med hela 35 procent.

Man kan alltså lungt påstå att "regeringen Erikssons" finanspolitik fortsättningsvis är klart inflationspådrivande och vidare osolidarisk med den finans- och penningpolitik man försöker eftersträva i landet som helhet.

Organisationsutveckling

Tillägg till motiveringen:

Kraven på landskapsstyrelseledamöternas arbete måste bli större, bl.a. avseende skyldigheten att öppet redovisa för verksamheten och bakgrunden till politiska beslut. Ledamöternas roll i det parlamentariska systemet skall klargöras med utgångspunkt från

- landskapsstyrelsen som ett kollegium, med ett gemensamt ansvar gentemot landstinget
- det traditionella dualistiska systemet med självständig beredning på eget ansvar i förvaltningen och beslut genom föredragning i plenum. Återkommande, enkla och entydiga ärenden kan delegeras till enskild- eller tjänstemannaföredragning, men med rätt till återföring till plenum vid oenighet.

Effektivitets- och rättssäkerhetsaspekter måste ha en viktig roll i beredning och beslutsfattande, varför riskerna för ministerstyre måste elimineras.

Brand- och räddningsväsendet

Tillägg till motiveringen:

Konsultutredningen gällande brand- och räddningsväsendets organisation i landskapet Åland (1990:7) föreslår en centraliserad organisation under landskapsstyrelsens huvudmannaskap och i samarbete med de frivilliga brandkårerna. Enligt organisationsmodellen kommer sannolikt Mariehamns ordinarie brandkår att ställas under central ledning och fungera över hela fasta Åland. Genomförs denna reform kommer den nuvarande alarmcentralen att vara för liten och den nuvarande tomten för liten för en ändamålsenlig expansion. Därför borde ett beslut i frågan påskyndas för att lokalisera den planerade operativa räddningsavdelningen till en lämpligare plats i Jomala. I detta helhetssammanhang bör man också överväga brandövningsanläggningar som skall byggas i samband med en ny brandstation och vilka tjänster som fortsättningsvis kan köpas utifrån.

Finansutskottet anser därför att byggandet av en brandövningsstation för öppen eld i Jomalavik kan vara en felsatsning innan beslut tagits om hela brand- och räddningsväsendets organisation. I enlighet med detta har i detaljmotiveringen (23.25.74) projekteringsanslaget för en brandövningsstation strukits.

Hälso- och sjukvården

Tillägg till motiveringen:

Finansutskottet anser också att man inom hälso- och sjukvården i landskapet kan överväga att experimentera med ett internt prissättningssystem för alla vårdens olika tjänster enligt modell från Sverige för att på detta sätt skapa bättre styrmodeller än för tillfället beträffande själva beslutsfattandet om den framtida utvecklingen. Ett dylikt system är tillkommet för att för beslutsfattarna klargöra vilka tjänster man själv skall utveckla, vilka tjänster man fortsättningsvis skall köpa o.s.v. I systemet måste givetvis inbakas synpunkter om katastrofberedskap och andra sådana omständigheter som har med transporter, språkförhållanden, tillgänglighet o.s.v. att göra.

Detaljmotivering

UTGIFTER

22.01.20

Resor (F) (- 15.000)

Anslaget sänks med 15.000 mark.

Tillägg till motiveringen:

Finansutskottet anser att landskapsstyrelsen under året bör utarbeta principer för lantrådets och ledamöternas resor för att för framtiden öka planmässigheten i dem.

22.05.25 Utredningar i samband med den internationella integrationsutvecklingen (+ 30.000)

Föreslås en höjning av anslaget med 30.000 mark.

Tillägg till motiveringen:

För anslaget kan 30.000 mark användas för resor i samband med dessa utredningar. Utskottet förutsätter dock att resorna har direkt anknytning till själva integrationsutvecklingen.

22.05.28 Dispositionsmedel (- 20.000)

Anslaget sänks med 20.000 mark.

Tillägg till motiveringen:

Finansutskottet anser att landskapsstyrelsen under året bör genomföra en utvärdering av sina representationsrutiner för att på det sättet uppnå minskning av utgiftsökningen.

23.10.50 Understöd för facklig information (F) (+ 150.000)

Momentet nytt.

Med hänvisning till ltm Wiklöfs finansmotion nr 36/1990-91 föreslås ett anslag om 150.000 mark.

För att öka jämlikheten mellan arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna föreslås upptagande av ett anslag. Anslaget skulle i första hand beviljas de förhandlingsorganisationer som i enlighet med LL om tjänstekollektivavtal (22/78) är parter inom den offentliga sektorn i landskapet. Landskapsstyrelsen bör i framtiden även utvidga stödet till arbetstagarorganisationerna inom den privata sektorn.

23.21.51 Landskapsstöd till organisationer inom bostadsbranschen (+ 6.000)

Anslaget föreslås höjt med 6.000 mark.

Tillägg till motiveringen:

Finansutskottet anser att av det förhöjda anslaget kan förutom bidrag till hyresgästföreningen även bidrag för rådgivning av hyresvärdar beviljas.

23.22.74 Tilläggsutrymmen för centralförvaltningen (R) (Momentet nytt) (+ 500.000)

Med hänvisning till finansmotion nr 45/1990-91 föreslås ett anslag om 500.000 mark.

Motivering:

Finansutskottet har noterat att arbetsförhållandena för personalen inom centralförvaltningen idag är relativt svåra på grund av utrymmesbrist. Även då arbetsförmedlingen flyttar ut från Självstyrelsegården är det omedelbara tilläggsbehovet av kontorsutrymmen enligt förvaltningens egna beräkningar ca 1.500 m². Behovet av tilläggsutrymmen inom tre år utgör 2.100 m².

Utskottet har för sin del ansett att utrymmesproblemen borde lösas antingen genom tillbyggnad eller genom köp av utrymmen i det s.k. Sittkoffska projektet. Upphyrning av kontorslokaler med långtidskontrakt låser enligt utskottets mening driftskapital i onödig utsträckning för lång tid framöver och förordas därför inte.

När frågan om tilläggsutrymmen i brådskaende mening avgörs bör tillräcklig hänsyn tas till stadsplanemässiga och arkitektoniska synpunkter. Beslutet bör fattas inom budgetåret för att möjliggöra en budgetering om ca 15 miljoner totalt åren 1992-93.

En omständighet som utskottet även anser att bör beaktas vid beslutsfattandet är huruvida inköp av ca 1.600 m² kontorsutrymmen i det ovannämnda privata projektet är en väsentlig omständighet för detta projekts genomförande.

23.22.75 Ombyggnader och grundförbättringar (R) (- 500.000)

Anslaget minskas med 500.000 mark.

Tillägg till motiveringen:

Finansutskottet anser vidare att markiser i det första skedet endast införskaffas till landstingshusets södra sida. Beroende på erfarenheterna beslutar landskapsstyrelsen senare om eventuella tilläggsanskaffningar.

23.25.74 Brandövningsstation (R) (- 200.000)

Momentet utgår.

Se allmänna motiveringen.

24.02.61 Stöd för elkraftsförsörjningen i skärgården (R) (- 3.800.000)

Anslaget minskas med 3.800.000 mark.

Tillägg till motiveringen:

Finansutskottet konstaterar att Ålands Elandelslag sedan 1986 erhållit bidrag för reinvesteringar av 10 kw stamledningarna i skärgården. Bidraget har efter beslut av Ålandsdelegationen godkänts till 90 procent av de godtagbara investeringarna. Totalt har projekten kostat 7.640.000 mark åren 1986-1990.

Utskottet konstaterar att andelslaget i juni 1990 anhållit om fortsatt stöd för investeringar som belöper sig totalt till 1.230.000 mark. Senare har bolaget inkommit med två nya ansökningar på ca 2,4 miljoner mark och ytterligare på ca 2 miljoner mark.

Utskottet konstaterar att dylika reinvesteringar måste ske med sådan planmässighet och framförhållning att utskottet för år 1991 endast är berett att godkänna den första anhållan såsom berättigande till 90 procent landskapsbidrag.

25.01.22 Planering av vårdsmordning

Tillägg till motiveringen:

Finansutskottet framhåller vikten av att vid en så genomgripande

reform som nu föreslås hela tiden ha en konstruktiv och fungerande dialog med de olika personalgruppernas fackliga organisationer. Utan personalgruppernas positiva medverkan kommer reformen att försvåras eller omöjliggöras.

25.04.08 Jämställdhetsdelegationen (+ 30.000)

Anslaget höjs med 30.000 mark.

Tillägg till motiveringen:

Finansutskottet anser att tillräckliga aktiviteter under valåret 1991 är ägnade att öka jämställdheten beträffande de invalda representanterna i de folkvalda organen och därmed motverka den obalans som råder.

25.06.30 Landskapsandel till kommunerna för driftskostnader för sociala tjänster (F)

Ändring av motiveringen:

Fjärde stycket i motiveringen ändras på följande sätt:

Landskapsstyrelsen avser att frångå den tidigare tillämpade principen att vid godkännande av nya tjänster prioritera de kommuner som har de lägsta antalen tjänster räknat per invånare. På grund av det exceptionellt stora trycket inom åldringsvården kommer landskapsstyrelsen i fortsättningen att sträva till att prioritera de nya tjänsterna i relation till behovet.

25.10.28 Till sjukhusstyrelsens disposition (- 10.000)

Anslaget minskas med 10.000 mark.

Tillägg till motiveringen:

Minskningen föranleds av att sjukhusstyrelsen inte i tillräcklig grad, vid budgetberedningen, beaktat givna planeringsdirektiv och yttrandet från kommunerna. Utskottet konstaterar att av sjukhusets totalkostnader om 132,4 miljoner mark utgör avlöningar och pensioner över 70 miljoner mark. Utskottet som har förståelse för att trycket på vårdlöner är stort anser dock att höjningen av driftsutgifterna

med 10,3 procent är för höga och oskäligt kommer att belasta kommunerna.

- 25.10.79 Anläggande av helikopterlandningsfält (R) (+ 100.000)
Momentet nytt.

Med hänvisning till ltl Anderssons finansmotion nr 31/1990-91 föreslås ett anslag om 100.000 mark för att anordna helikopterlandningsplats vid Ålands Centralsjukhus.

- 25.13.34 Landskapsandel till kommunerna för mentalvårdens driftskostnader (F) (- 1.000.000)
Anslaget föreslås minskat med 1.000.000 mark.

Tillägg till motiveringen:

Finansutskottet anser att en budgeteringsprincip där landskapet utan särskilda motiveringar väsentligt höjer ett förslagsanslag utöver äskandet inte är ägnat att skapa tilltro till allvarligt budgetarbete. Uskottet vill med skärpa framhålla att budgeteringsprocessen skall bygga på så realistiska bedömningar som möjligt. Räcker medlen sedan av någon godtagbar anledning inte till under året bör tilläggsbudgetering tillgripas. Landskapsstyrelsens beteende är inte ägnat att befrämja varken effektivitet eller sparande inom förvaltningen.

- 25.14.34 Landskapsandel till kommunerna för folkhälsoarbetets driftskostnader (F) (- 1.000.000)
Tillägg till motiveringen:

Se motiveringen 25.13.34.

- 26.04.71 Förnyande av navigationssimulator (R) (- 4.000.000)
Anslaget utgår.

Tillägg till motiveringen:

Finansutskottet konstaterar att serviceavtalet går ut 1993 varför en tillräcklig uppgradering av simulatorverksamheten bör ske före det.

Samtidigt konstaterar utskottet att skolan önskar göra investeringar i ett visuellt system och eventuellt ytterligare investeringar som enligt den bifogade investeringsplanen skall omfatta:

1991 uppgradering	4.000.000 mark
1992 visuell enhet	4.700.000 mark
1993 utvidgning	1.700.000 mark
1994 stabilitetssimulator	<u>1.700.000 mark</u>
totalt	12.100.000 mark

Utskottet anser att utbildningen för s.k. enhetsbefäl och skolutrymmena för denna utbildning i relation till utbildningsbehov och elevrekrytering bör utredas omedelbart innan en dylik investering på simulatorer görs. Även om anläggningarna kan flyttas anser utskottet inte att det är ändamålsenligt att göra så.

26.08.70 Anskaffning av maskiner och inventarier (R) (- 170.000)

Anslaget föreslås minskat med 170.000 mark.

Ny motivering:

Anslaget avser sedvanliga anskaffningar.

26.08.74 Grundrenovering av lärarbostad (- 800.000)

Momentet utgår.

Se motivering 26.08.75 och 26.09.

26.08.75 Projektering av maskinhall (R) (- 150.000)

Anslaget minskas med 150.000 mark.

Ny motivering:

Finansutskottet anser att byggandet av en ny maskinhall och en ny värmecentral skall anstå tills en utredning om skolans framtid genomförts. Enligt utskottets mening (se även 26.09) bör denna utredning även innefatta en evaluering av skollägenheten Jomala gård men även för- och nackdelar med en eventuell överflyttning av verksamheten vid Ålands husmodersskola till Lantmannaskolan.

26.09 ÅLANDS HUSMODERSSKOLA

Motivering:

Finansutskottet anser att en utredning om en eventuell överflyttning av verksamheten till Lantmannaskolan bör genomföras under året. I samma sammanhang anser utskottet att ställning även borde tas till skolans namn. Stannar utredningen vid en sammanslagning av skolorna bör även lantmannaskolans namn ändras så att den bättre än idag motsvarar krav på jämställdhet. Förslagen kräver lagändringar. En dylik utredning skall även beakta den framtida användningen av skolfastigheten i Kvarnbo.

26.26.50 Understödjande av ungdomsarbetet (F)

Ny motivering:

Med hänvisning till LL om ungdomsarbetet föreslås ett anslag om 720.000 mark enligt följande dispositionsplan.

1. Kommunalt ungdomsarbete	
- landskapsandel för avlöningskostnader	275.000
- landskapsandel för övriga kostnader	286.000
2. Ålands ungdomsförbund	
- verksamhetsbidrag	100.000
3. Försök med ungdomsråd	59.000
4. Nordisk ungdomsträff på Åland	<u>15.000</u>
	735.000

Inom ramen för anslaget kan en deltidstjänst godkännas som berättigande till landskapsandel.

För försök med ett ungdomsråd i syfte att aktivera ungdomars engagemang i ungdomspolitiska frågor har 9.000 mark upptagits. Avsikten är att försöket skall pågå under tre år.

Vidare har för år 1991 upptagits ett särskilt anslag om 50.000 mark till ungdomsrådets disposition för åtgärder i samband med aktivering av ungdomar inför landstings- och kommunalvalet.

26.34.01 Avlöningar (F) (+ 50.000)

Tillägg till motiveringen:

Med hänvisning till ltl Nordmans m.fl. finansmotion nr 37/1990-91 föreslås ett anslag om 50.000 mark för arkeologiska utgrävningar vid Bomarsunds gård.

27.02.88. Aktieteckning i bolag (R) (+ 2.000.000)

Anslaget föreslås höjt med 2.000.000 mark.

Tillägg till motiveringen:

I statsförslaget för 1990 konstaterades att "investeringarna i aktiebolag med statlig majoritet är under 1990-92 i medeltal 13 miljarder mark i året". Regeringen säger vidare att det är nödvändigt att öka riskfinansieringen i statsbolagen. För inköp av aktier i statsbolag inom industri och energiproduktion föreslår regeringen 540 milj. mark under år 1991. Då statsmakten dessutom utvidgar ägarbasen i sina bolag är det även ändamålsenligt att i landskapet öka ambitionsnivån inom detta område.

27.10.52. Fraktstöd för kalk (- 50.000)

Momentet utgår.

Finansutskottets har inte omfattat anslaget eftersom motsvarande stöd till jordbruket inte erläggs i riket.

27.13. SKOLLÄGENHETEN JOMALA GÅRD

Finansutskottet anser att verksamheten vid skollägenheten Jomala gård bör överses under budgetåret. Jmfr 26.08.75 och 26.09 där en eventuell sammanslagning med Lantmannaskolan och Husmodersskolan behandlas.

Utskottet anser även att frågan om en ny spannmålstork skall avgöras först efter det att den nu efterlysta utredningen utförts.

Utredningen bör även ta ställning till kreaturstammens storlek och svinavelsstationens verksamhet.

Utskottet anser att endast sådan verksamhet bör hållas kvar som är oundgänglig för undervisningen.

Utskottet vill för sin del slutligen framhålla att tillskott till den allmänna överproduktionen med samhällsmedel inte kan försvaras då enskilda odlare ställs inför skärpta krav och ökande marknadsföringsavgifter.

- 27.15.42 Understöd för att befrämja ett miljöanpassat skogsbruk genom självverksamhet på skärgårdsholmar (+ 200.000)
Föreslås höjning av anslaget med 200.000 mark.

Motivering:

För att skona den ytterst känsliga skärgårdsmiljön på de yttersta öarna från maskinellt bedrivet skogsbruk föreslås anslaget ytterligare höjt. Finansutskottet anser att markägarna bör uppmuntras att bedriva en miljöanpassad självverksamhet vid nödvändiga avverkningar ute i havsbandet. Likaså anser utskottet att ökade rådgivningsresurser bör ställas till förfogande.

- 27.21.13 Byggnaders underhåll (+ 1.300.000)
Anslaget föreslås höjt med 1.300.000 mark.

Med hänvisning till ltm Wiklöfs m.fl. finansmotion nr 34/1990-91 föreslås ett anslag om 1.300.000 mark för nytt sadeltak till fiskodlingsanstalten i Guttorp.

- 27.25.85 Amorteringslån för byggande av golfbana (R) (- 3.500.000)
Momentet utgår.

Ny motivering:

Finansutskottet har ej kunnat omfatta principen att ge landskapsstyrelsen fullmakt att utge lån till anläggande av golfbanor i allmänhet. Med hänvisning till den aktuella debatten om miljöpåverkan och miljökonsekvensanalys anser utskottet att det vill förbehålla landstinget beslutanderätten var och i vilken utsträckning någon ny golfbana med samhällsmedel skall stödas. Hithörande frågor bör enligt utskottets mening prövas noga eftersom motsvarande förmåner inte erläggs i riket.

Utskottet vill dock slutligen för tydlighets skull framhålla att samhällsstöd till golfsporten även i framtiden kommer att erläggas.

27.30.31 Landskapsunderstöd för upprättande av friluftsleder och för anskaffning av rekreatiomsområden (+ 100.000)

Momentet nytt.

Med hänvisning till finansmotion nr 44/1990-91 föreslås ett anslag om 100.000 mark.

Landskapsstyrelsens miljöpolitiska handlingsprogram (Ls medd.nr 1/1989-90) sid. 23 säger:

-"att stödja planering och utveckling av ett begränsat antal vandringsleder av regional betydelse i landskapet".

Finansutskottet anser därför att momentet bör återinföras i årsstaten. Åtgärden är nödvändig för att tilltron till handlingsprogrammet skall kunna bibehållas.

27.30.41 Premier för dödande av rovdjur (F) (- 100.000)

Anslaget stryks.

Momentet föreslås utgå.

Motivering:

Landskapsstyrelsen anser att ett generellt system med premier för vissa rovarter som klassas som "skadedjur" inte är ändamålsenligt.

Bekämpningen bör utgå från konstaterade missförhållanden och genomföras som målinriktade punktinsatser t.ex. genom åtgärder mot gråtrut vid avstjälpningsplatser.

Vidare bör övervägas att utge stöd till enskilda personer för anskaffning av fällor och andra fångstredskap av jaktkortsmedel. Jaktlagen (31/85) § 56 bör ändras för att möjliggöra ovanstående åtgärd.

Landskapsstyrelsens beslut om rovdjurspremier (54/86) upphävs.

27.30.88 Inköp av jordområden för naturvårdsändamål (R) (+ 1.500.000)

Föreslås att anslaget höjs med 1.500.000 mark.

Med hänvisning till ltm Wiklöfs m.fl. finansmotion nr 35/1990-91 föreslås ett anslag om 1.500.000 mark för inköp av Höckböleholmen i Geta för naturvårdsändamål.

28.02.77 Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten på fasta Åland (R) (- 1.000.000)

Anslaget minskas med 1.000.000.

Ny motivering:

Med hänvisning till landskapets trafikplan för åren 1990-2000 och vår reservation till den (Fu bet.nr 21/1988-89) förelås anslag enligt följande:

Näfsby-Frebbenby	1.720.000	850.000	3.400.000
Godby-Grelsby	600.000	1.060.000	2.540.000
Rondellen-Sjukhus-			
backen-Västra			
utfarten	4.140.000	1.690.000	6.830.000
Asfaltering och			
ytbehandling		1.560.000	
Trafiksäkerhets-			
arbeten		1.000.000	
Dispositionsmedel		1.000.000	
Isaksö bro	300.000	1.000.000	7.200.000
		8.160.000	

- Näfsby-Frebbenby 850000 mark.

Anslaget avser ombyggnad av landsväg nr 1 genom Näfsby by på en sträcka av 1,7 km.

- Godby - Grelsby 1.060.000 mark.

Anslaget avser påbörjandet av ombyggnadsarbetet.

- Rondellen - Sjukhusbacken - Västra utfarten 1.690.000 mark.

Anslaget avser fortsättning av ombyggnadsarbetet. Genom att rondellen byggs med planskilda korsningar för den lätta trafiken kommer totalanslaget att höjas med 1.000.000 mark.

- Asfaltering och annan ytbehandling 1.560.000 mark.

Anslaget disponeras enligt av landskapsstyrelsen fastställd plan.

- Trafiksäkerhetsarbeten 1.000.000 mark.

Anslaget avser ombyggnad av sådana ur trafiksäkerhetssynpunkt farliga vägnitt, som inte finns upptagna i trafikplanen, samt fortsatt utmärkning av cykelleder.

- Dispositionsmedel 1.000.000 mark.

- Anslaget används för markinlösen och planering.

- Isaksö bro 1.000.000 mark.

Beloppet är ett delanslag för brobygget.

28.02.78 Vägbyggnads- och vägföbättringsarbeten i skärgården (R) (-950.000)

Anslaget minskas med 950.000 mark.

Ny motivering:

Med hänvisning till landskapets trafikplan för åren 1990-2000 och vår reservation (Fü bet.nr 21/1988-89) föreslås anslag enligt följande:

Vägar:

Karlby-Hellsö	2.970.000	450.000	3.970.000
---------------	-----------	---------	-----------

Beläggningar	620.000
--------------	---------

Dispositionersmedel	620.000
---------------------	---------

Broar:

Finholma bro	1.050.000	1.650.000	2.700.000
--------------	-----------	-----------	-----------

Långholmsströms-

bron	370.000
------	---------

3.610.000

- Karlby-Hellsö 450.000 mark.

Anslaget avser färdigställandet av vägbyggnadsprojektet till Österbygge.

- Beläggningar 620.000 mark.

Anslaget avser ytbehandling enligt av landskapsstyrelsen fastslagen plan.

- Dispositionsmedel 620.000 mark.

Anslaget avser kostnaderna för mindre trafiksäkerhetsarbeten, marklösen och planeringsarbeten.

- Finholma bro 1.650.000 mark.

Anslaget avser färdigställandet av byggnadsarbetet.

- Långholmsströmsbron 370.000 mark.

Anslaget avser ombyggnad och förstärkning av bron.

28.18.21 Understöd för utvecklande av kollektivtrafiken (R)

Första och andra stycket i motiveringen ändras på följande sätt.

Ny motivering för första och andra stycket:

Landskapsstyrelsen överväger att åstadkomma ett sådant system att bussbolagen erhåller tidtabellskilometerbaserat understöd för den trafik som upprätthålls. För att öka konkurrensen mellan trafikidkarna och även för att förbättra inkomstincitamenten för trafiken, kommer landskapsstyrelsen inom en effektiviserad kollektivtrafikdelegation under året att utreda förbättringar av verksamheten. Likaså kommer frågan om trafikillstånd att behandlas i detta sammanhang. Stödet till kommunerna för trafiken inom de enskilda kommunerna kommer även att kopplas till denna utredning.

Först då detta utredningsuppdrag är fullgjort kommer landskapsstyrelsen att slutligen besluta om kollektivtrafikens framtida huvudmannaskap.

Mariehamn den 17 december

Pekka Tuominen